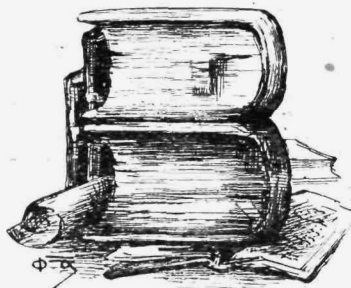

ΔΥΟ ΕΤΗ

ΕΒΑΙΩΣ δύο ἔτη,
τὰ ὁποῖα πα-
ρηλθόν ἀφ' ὅ-
του ἡ «Πινά-
κοθήκη» ἐνε-
φανίσθη εἰς τὰς
δημοσιογραφί-
κὰς τάξεις, δὲν
εἶνε ἀρκετὰ διὰ

νὰ καταστρωθῇ ἀπολογισμός. Ἐνυπάρχουν εὐτυ-
χῶς ἀρκετὰ ζώπυρα, ὥστε ν' ἀναζητήσωμεν
εἰς ἀπώτερον μέλλον τοιαύτην ὑποχρέωσιν, πρὸς
ὅσους εἶχον τὴν καλοσύνην νὰ ὑποστηρίξουν,
ἐξ ἐπιεικοῦς ἴσως ἐκτιμύσεως, τὸ ἔργον ἡμῶν.
Ἐὰν ἡ «Πινakoθήκη» ἐσημείωσέ' πρὸ ὁδοῦν τινα
εἰς τὸν παρ' ἡμῖν περιοδικὸν τύπον, ἐὰν ὑπε-
στήριξε τὴν μέχρις ἐσχάτων καταφρονημένην
ἐλληνικὴν καλλιτεχνίαν, ἐὰν ἐθεσεν ὁδοφράγματα
εἰς τὴν ἀπειρόκαλον ἔφοδον αὐτοκλήτων λο-
γίων, ἐὰν ἐνεθάρρυνε τὴν νεότητα τὴν ἔχουσαν
κάποιον σφριγός, ἐὰν ἐν τῷ γλωσσικῷ ζητήματι
τῷ ἰσοδυναμοῦντι πρὸς ἐθνικὸν ἡμῖν πολέμῳ
σασα αἰρέσεις κωμικὰς, δύνανται ἐξ ἰδίας ἀν-
τιλήψεως νὰ κρίνωσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται.

Ἐχομεν ἤδη παρελθόν. ὥστε νὰ μὴ κατα-
ναλώσωμεν μελάνην δι' ἐπαγγελίας. Ἐλπίζομεν
ὅτι καὶ οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν θὰ ἐπισχύσωσι, διὰ
τῆς προθύμου καὶ αὐθορμήτου ἐκτίσεως τῆς
συνδρομῆς των, τὸ πολύμοχθον ἔργον μας. Διότι
ἀτυχῶς ἐπάρχουν καὶ νυνεὶ ἀρνητικοὶ συνδρο-
μηταί, καθιστῶντες δυσχερεστέραν τὴν ἐργασίαν
ἡμῶν διὰ τῆς δυστροπίας των ἢ τῆς σιγῆς.

Ἡ «Πινakoθήκη» κατὰ τὸ προσεχές ἔτος θὰ
ἐπιδιώξῃ αὐστηρότερον τοὺς φιλολογικοὺς καὶ
καλλιτεχνικοὺς σκοποὺς, ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται,
πυκνοῦσα τοὺς συνεργάτας τῆς καὶ συζητοῦσα
ζητήματά της ἀτενέματα, ἐνδιαφέροντα ἐξόχως
τὴν Ἑλληνικὴν καλλιτεχνικὴν καὶ φιλολογικὴν
ζωήν. Διανύει ἡ παρ' ἡμῖν λογογραφία καὶ τέ-
χνη στάδια ζυμώσεως, κατὰ τὰ ὁποῖα ἄγοντος
ἀπαιτεῖται προσοχὴ καὶ διαφώτισις τῶν μὴ δο-
λιχοδρομοῦντων εἰς τὸ στάδιον τῶν γραμμάτων.

ΕΞ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΤΟΥ "ΘΘΕΛΛΟΥ," ΤΟΥ ΣΑΚΕΣΠΕΙΡΟΥ

ΥΠΟ ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΣΟΥ

(Πρᾶξις πρώτη. Σκηνὴ τρίτη)

ΔΟΓΗΣ

Ὁμίλησε, Ὁθέλλε.

ΘΘΕΛΛΟΣ

Ὁ πατὴρ αὐτῆς
μ' ἡγάπα μὲ ἐκάλει εἰς τὸν οἶκόν του
συνή, καὶ τὴν ἀφίγησιν τοῦ βίου μου,
ἔτος πρὸς ἔτος, νὰ ἀκούῃ ἡθέλε :
τὰς μάχας ὅλας, τὰς πολιορκίας μου,
καὶ πᾶσαν τῆς ζωῆς μου περιπέτειαν.
Καὶ διηγούμενη ὅλα εἰς αὐτόν, ἀπὸ
τῶν παιδικῶν μου χρόνων, μέχρι τῆς στιγμῆς
καθ' ἣν μὲ παρεκάλει νὰ διηγηθῶ.
Καὶ τοῦ ὁμίλουν περὶ συμφορῶν δεινῶν, . .
φρικτῶν κινδύνων κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν.
Ἔλεγα, πῶς τὸν ἀπειλοῦντα κίνδυνον
μόλις διέφυγα κατὰ τὴν ἔφοδον·
πῶς μὲ συνέλαβ' ὁ ἀγέρωχος ἐχθρὸς
αἰχμάλωτον, καὶ δοῦλον μὲ ἐπώλησε.
Τὴν λύτρωσίν μου διηγούμενη ἔπειτα,
καὶ τῶν πλανήσεών μου τὰ θαυμάσια.
Καὶ ἡ διήγησίς μου περιέγραφε
μεγάλαι σπήλαια, ἐρήμους αὐχμηράς,
οὐρανομήκη ὄρη, βράχους καὶ κορυμνοὺς,
ἀνθρωποφάγους, καὶ ἀνθρώπων τέρατα,
ὑπὸ τοὺς ὤμους ἔχοντα τὴν κεφαλὴν.
Ἡ Ἀνδομαιόνα εἶχε κλίσιν πάντοτε
ν' ἀκούῃ πλὴν τὰ ἔργα τὰ οἰκιστικὰ
μακρὰν πολλάκις τὴν ἐκάλουν. Ἐσπευδεν,
εὐθὺς ὡς ἐτελείονε τὸ ἔργον τῆς,
νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ μὲ ὅτα ἀπλήστα
κατέπινε τοὺς λόγους μου· τὸ εἶδ' αὐτό,
ἡῶρα τὴν εὐκαιρίαν, καὶ κατάρθωσα
νὰ μοῦ ἐκφράσῃ τὴν ἐγκάρδιον εὐχὴν,
νὰ τῆς ἐκθέσω τὰς περιπετείας μου
ὅλας, ἐξ ὧν μικρὰ μόνον τεμάχια
εἶχεν ἀκούσει, καὶ ποτὲ κατὰ σειρὰν.
Συνήρεσα καὶ δάκρυα πολλάκις τῆς
ἀπέσπασα, δόakis τὰ παθήματα
τῆς νεαρᾶς μου ἡλικίας ἔλεγα.
Καὶ ὅταν ἐτελείωσα, ἀντήμειρε
τοὺς πόρους μου μὲ κόσμον ὅλον στεναγμῶν.
Μ' ὠρκίσθη, ὅτι ἦσαν ὅλα θαναμαστὰ,
ὦ, θαναμαστὰ πολὺ, καὶ συγκινητικὰ
πολύ, πολὺ, ἐκτάκτως συγκινητικὰ.

Καλλίτερα νὰ μὴ τὰ εἶχεν, ἔλεγε,
ἀκούσει· πλὴν τοιούτοιον ἄνδρα ἤθελε
νὰ εἶχε πλάσει δι' ἐκείνην ὁ θεός.
Μὲ ἠδ'χαρίστησε, καὶ μὲ ἰκέτευσεν,
ἂν ἤθελε τὴν ἀγαπήσει φίλος μου,
νὰ τὸν διδάξω, πῶς τὴν ἱστορίαν μου
νὰ λέγῃ, ἵνα παρ' αὐτῆς ἀγαπηθῇ.
Ἐννόησα τὴν νύξιν, καὶ ὠμίλησα.
Μ' ἠγάπησε, διότι ἐκινδύνευσα·
διότι μ' ἐλυπήθη, τὴν ἠγάπησα.
Αὐτὴ εἶν' ἡ μαγεία, ὅσῃν ἤσκησα.
— Ἰδοὺ αὐτὴ! ἃς σὰς τὸ εἶπῃ μόνῃ της.

XXXXXXXXXX

★ TA BIBLIA KAI H ZOH ★

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗ- ΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

PANION ὄνειρον, εὐχὴ πολ-
λάκις ἀνέφικτος, καθίσταται
ἡ ἐκδοσις ἐλληνικοῦ βιβλί-
ου. Πλείστον λογογράφων
καὶ ποιητῶν τὸ ἔργον ἐλό-
κληρον συνετελέσθη, ἀλλὰ
τὴν μορφήν αὐτῶν περιβάλ-
λει ἡμίφως ἀσαφὲς ἢ καὶ
σιὰ πλήρης· στίχοι, ὀνόμα-
τα, ἢ ἀναμνήσεις συγκεχυ-

μέναι καὶ ἀόριστοι οὐδὲν πλέον. Τίς ἔμως ἡ κυρία ἐμ-
πνευσίς, ἢ προσδύσασα τὴν ὠρισμένην τεχνοτροπίαν
τίς ἢ φιλοσοφία, ἢ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀντιλήψεων
τῆς κυριαρχούσης ζωῆς πηγάτασα καὶ ἀποτυπωθεῖ-
σα ἐν τῷ ἔργῳ, παραμένουσιν ἄγνωστοι· δεῖν δὲ νὰ
εἶναι τις περίεργος καὶ ὑπομονητικός, ὅπως, ἀνα-
διφῶν πολλῶν ἐτῶν περιδικὰ καὶ ἐφημερίδας, ἀ-
νεύρη ἐδῶ μὲν ποίημα, ἐκεῖ δὲ διήγημα καὶ περαι-
τέρω ἄλλης φύσεως λογογράφημα· οὕτω τὰ διά-
φορα ἔργα οὐδεμίαν παρουσιάζουσιν εἰς τὸ πνεῦμα
ἀρμονίαν καὶ ἐνότητα, ἐκ πρώτης ὥψεως φαινόμενα
ὅτι εἶναι προωρισμένα νὰ σθεσθῶσι, διὰ τῆς παρό-
δου τοῦ χρόνου, μετὰ τῶν ἀρθρογραφημάτων καὶ
τῆς λοιπῆς ὕλης, ἣν ἐδημιούργησαν ἡ ἀνάγκη καὶ
ἡ σιγμὴ.

Ἀλλὰ καὶ τῶν ἐκδοθέντων βιβλίων ἡ μοῖρα δὲν
φαίνεται εὐτυχιστέρη. Τὸ αὐτὸ ἡμίφως περιβάλλει
αὐτά, διαφεύγοντα ἀπλῶς τὴν παντελεῖ σκοτίαν.
Οἱ τίτλοι προσέπεσαν εἰς τοὺς πρὸ τῶν προηγου-
μένων περιέργους, ἐφυλλομετρήθησαν ἢ ἴσως
καὶ ἀνεγνώσθησαν παρὰ τινων, ἀλλὰ τοῦ δημιουρ-
γοῦ ἢ φυσιογνωμία δὲν ἀνέλαμψε ζωηρά, ὥς ἐπὶ
τὸ πολὺ διαμείναν ἐν τῇ ἀποστάσει καὶ τῇ ἀστα-
θείᾳ. Ἀρθρα τινὰ πρόχειρα ἔσπεψαν αὐτοὺς δι' ἐ-
τοίμων στεφάνων, ἐκ τῶν αὐτῶν μαραμένων καὶ
ὠχρῶν ἀνθέων· οὐδεὶς ἴσως εἰσέδυσεν εἰς τὸ βάθος
τοῦ διαπνέοντος τοῦ ἔργου πνεύματος, ἀνεῦρε τὴν
διήκουσαν γενικὴν ιδέαν, διεχώρισε καὶ ἀσφαλῶς
διέγραψε τοὺς ἰδιάζοντας χαρακτῆρας· μεμονωμέ-
ναι ἐργασίαι καὶ ἀπὸ στενῆς ἢ μᾶς καὶ ὠρισμένης

ἀπόψ.ως, ἀλλὰ σπάνια ἐπίσης, πρόκεινται ἀπλῶς
ἡμῖν· ἀλλὰ καὶ αὗται ἠκολούθησαν τὴν τύχην τῶν
κρινόμενων, παραδοθεῖσαι εἰς τὴν λήθην ἐντὸς μι-
κροῦ. Οὕτω δὲ παριστάμεθα πρὸ τοῦ περιέργου
φαινομένου, τῆς συνεχοῦς παραγωγῆς λογοτεχνικῶν
ἔργων, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν μετὰ τίνος ἀκριβείας
τὴν ἀξίαν, οὐδὲ νὰ δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν
ασφαλῶς πῶς τὴν νεοελληνικὴν πινακοθήκην.

I

Πρόκειται παράδειγμα ἐκπληκτικόν, ποιητῆς
ποικίλας δοκιμάσας τὰς τύχας, ὁ Σολωμός. Ἄν
κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ βίου τοῦ ζῇ ὡς ἐρημίτης, πε-
ριστοιχούμενος ὑπὸ στενοῦ κύκλου θαυμαστῶν καὶ
φίλων καὶ ἀποθνήσκει ἀπελπίς, μὴ δυνήσεις νὰ πα-
ρουσιάσῃ πλήρεις ἔργον, ὀνειροπολήθῃ διάφορον ἢ
ὡς παριστῶσι τὰ ἐναπομείναντα συντρίμματα, κα-
τόπιν ὀλόκληρη ποιητικὰ σχολαὶ ἀναγνωρίζουσι
αὐτὸν ἡγεμόνα καὶ πρότυπον μ' ἡμέσεως, μελετῶσι
καὶ ὑπομνηματίζουν τοὺς στίχους καὶ προσπαθοῦσι
νὰ ρίψωσι φῶς εἰς τὴν ποιητικὴν αὐτοῦ μορφήν,
τὴν τόσον παράδοξον καὶ δυσδιάκριτον. Πρὸ τίνος
δημοτελῶς ἐωρτάσθη ἐν τῇ πατρίδι τοῦ ἢ τοσάκις
ἀναβληθεῖσα ἐκατονταετηρίδῃ ἀπὸ τῆς γεννήσεως,
ἀλλ' ἀμφίβολος ἢ ἐπιβολὴ ἐν τῇ ἐθνικῇ συνειδήσει.
Ὑπὸ πλείστον ἡμφισθεῖται ὁ ποιητῆς καὶ ἡ ἀξία
τῶν στίχων. Ἀπασα ἡ ἀντίθετος σχολή, ἢ ἔχουσα
δόγμα τὸ καθρεῖον ἰδίωμα ἐν τῇ ποιήσει, εἰς
ἄλλους ποιητὰς ἀνευρίσκει τὸ ὑπόδειγμα, παρο-
ρῶσα, ὑποτιμῶσα ἢ γλευάζουσα τὸν παρ' ἄλλων
ἐξυμνούμενον ὑπὲρ πάντας Ζακύνθιον αἰοδόν.

Ἐν πάτῃ περιπτώσει, περὶ οὐδενὸς ἴσως ἐγρά-
φσαν πλείοτερα. Περιίπταται οὐχ ἥττον ἀρίστον
καὶ ἀμόρφωτον τὸ ποιητικὸν ὄνειρον, ὡς ὑπέβαλεν
εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἢ ἀνάγνωσις
τῶν συντετριμμένων στίχων. Βλέπομεν ἀπλῶς τὰ
ἐναλλασσόμενα χρώματα, τὰ διαδεχόμενα συναι-
σθήματα, τὰς ἀπόψεις τῆς ζωῆς, τὰς φιλοτεχνου-
μένας ἐκφράσεις. Εἰσαγόμεθα συνήθως, κατὰ τὴν
ῥαϊαν μεταφορὰν τοῦ De Amicis,¹⁾ εἰς αὐτὸ τὸ ἐρ-
γαστήριον τοῦ τεχνίτου, παρχαλοῦσθαι μετὰ δια-
φέροντος τὰς ἀποτυγχανούσας ἀποπείρας, τὰς ἐνα-
γωνίους προσπαθείας, καὶ συμπεριζόμεθα τὴν χα-
ρὰν τοῦ διὰ τὴν εὕρεσιν τοῦ σπανίου στίχου ἢ τὴν
εὐτυχῇ διατύπωσιν τοῦ πλουτίου συναισθήματος.
Ὅποιον ὅμως τὸ ἰδανικόν, τίς ἢ βασανίσασα τὸν
ποιητὴν κυρίαρχος ιδέα, ἢ δώσασα τὴν γένεσιν εἰς
τὰ ἀτελεύτητα αὐτοσχεδιάσματα, δὲν δυνάμεθα νὰ
κατανοήσωμεν· μᾶς ἐλλείπουσι πλεῖστα στοιχεῖα
καὶ πρὸς πρόχειρον ἐξηγήσιν σταματοῦμεν εἰς τὴν
ἐξωτερικὴν καὶ ἀπατηλὴν ἐπιφάνειαν.

Ἀλλὰ τὰ συντρίμματα ἀποτελοῦσι τὴν χαρὰν
τοῦ καλλιτέχνου ἢ καὶ στενοῦ κύκλου ἀνθρώπων.
Τοῦτο εἶνε φυσικόν· τὸ πλῆθος ἐπιζητεῖ καὶ θέλ-
γεται εἰς τὸ μέτριον ἄλλ' εὐάρεστον σύνολον καὶ
πληττον ἀποστρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τῶν ἀτε-
λῶν ἰχνογραφημάτων, ὧν δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ κα-
τανοήσῃ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν ἀρμονίαν τῶν γραμ-
μῶν, τὸ τολμηρὸν καὶ πρωτότυπον τοῦ σχεδίου, τὴν
βαθύτητα καὶ τὸ προφητικόν τοῦ ἀπεικονιζομένου

1) De Amicis. Victor Hugo.